

ความล้มเหลว ความสำเร็จ และกำลังใจ

ความล้มเหลวในการกระทำสิ่งต่าง ๆ คู่กับมนุษยชาติมาช้านาน จนดูเหมือนว่าถ้าใครไม่เคยมีประสบการณ์ที่ขมขื่นนี้แล้ว ก็ยากที่จะทำสิ่งใดได้สำเร็จในวันข้างหน้า อย่างไรก็ตามการล้มเหลวมามาก่อน มิใช่เป็นสิ่งประกันว่าจะประสบความสำเร็จในอนาคตเสมอไป

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เล่าว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เคยตรัสว่า ถ้าใครไม่เคยโดนตีโดนทุบจนชอกช้ำมาก่อนแล้ว ยากนักที่จะทำการใหญ่ได้สำเร็จ

มีคนกล่าวว่าหากล้มลงตรงที่ใด จงตรวจสอบบริเวณนั้น แล้วจะพบความจริงว่าเหตุใดจึงล้ม และจะแก้ไขอย่างไรต่อไปในอนาคต

ทั้งเรื่องการเคยชอกช้ำและการสะดุดล้ม ให้บทเรียนว่า ความเจ็บปวดจากการล้มเหลวเป็นเรื่องปกติที่เกือบทุกคน ประสบนั้น มิใช่สิ่งเลวร้ายที่สุด และไม่จำเป็นว่าจะต้องเจ็บปวดไปตลอด หนทางแก้ไขก็ยังมีอยู่หากมี ‘ตามองเห็น’

หากร้านอาหารที่มุงถนนร้านหนึ่งกิจการเปลี่ยนมือไปแล้ว 3 ราย ก็มิได้หมายความว่าหากเราเข้าไปเป็นรายที่ 4 แล้วจะประสบชะตากรรมเช่นเดียวกัน ความเจ็บปวดของเขาเหล่านั้น ไม่จำเป็นต้องมาเป็นความเจ็บปวดของเราเสมอไป หากเรามีวิธีการประกอบธุรกิจที่แตกต่าง และเข้าทำท้าวคนอื่นตามเงื่อนไขเวลาที่ต่างกัน เราก็จะประสบความสำเร็จได้

ถ้าเราต้องการให้เกิดโอกาสใหม่ ก็จำเป็นต้องกระทำบางอย่างที่แตกต่างไปจากที่เคยทำอยู่เดิม ๆ เพราะถ้ากระทำแต่สิ่งเดิม ก็จะได้สิ่งเดิม ๆ ในเรื่องธุรกิจนี้ คำถามก็คือจะนำวิธีการใหม่ใดมาใช้ จะเป็นการตลาดรูปแบบใหม่ การลงทุนที่มีขนาดเหมาะสม การผลิตอาหารที่อร่อยมีคุณภาพ การตกแต่งร้านแนวใหม่ ฯลฯ หรือผสมผสานกันในส่วนไหน การจะได้คำตอบนี้ ก็ต้องมาจากการศึกษาความล้มเหลวของ 3 นักธุรกิจก่อนหน้า

การโดดเข้าไปลงทุนโดยไม่ศึกษาปัจจัยรอบด้านและความผิดพลาดในอดีตอย่างรอบคอบ มีโอกาสสูงที่จะนำไปสู่ความล้มเหลว การศึกษาความผิดพลาดในอดีตและแก้ไขเสียใหม่ จึงเป็นหนทางแห่งการหลีกเลี่ยงความล้มเหลวซ้ำอีกครั้ง

อย่างไรก็ดี การไม่ล้มเหลว มิได้หมายความว่าประสบความสำเร็จเสมอไป ดังตัวอย่างที่ว่าบุคคลหนึ่งในชีวิตไม่เคยประสบความล้มเหลวใด ๆ ทั้งสิ้น เนื่องจากไม่เคยลงมือทำสิ่งใดเลย มีแต่จะหลีกเลี่ยงการตัดสินใจที่สำคัญ ประคับประคองให้ชีวิตดำเนินไปเรื่อย ๆ วันต่อวัน บุคคลเช่นนี้ ไม่เคยล้มเหลว แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต

ประเด็นที่ต้องการชี้ให้เห็นก็คือ การเจ็บปวดจากความล้มเหลวในอดีต มิได้เป็นเครื่องประกันว่าจะประสบความสำเร็จในช่วงเวลาต่อไป และการไม่ล้มเหลวก็ได้หมายถึงการประสบความสำเร็จ

เมื่อตระหนักว่าความล้มเหลวเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญยิ่งของประสบการณ์ ความเจ็บปวดจึงเป็น ‘ราคา’ ที่จำเป็นต้องจ่ายเพื่อการสั่งสมประสบการณ์ การทราบเช่นนี้อาจช่วยลดความเจ็บปวดลงได้บ้างกระมัง

ถึงแม้จะยอมรับว่าความล้มเหลวเป็นเรื่องธรรมดาของทุกคนที่ทำงาน โดยมันไม่ใช่เรื่องคอขาดบาดตาย แต่การลุกขึ้นยืนอีกครั้งนั้น นอกจากต้องมีการไตร่ตรองบทเรียนแล้วก็จำเป็นต้องมีปัจจัยประกอบอีกหลายประการ ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญก็คือ กำลังใจจากคนรอบข้าง

มนุษย์ปุถุชนทุกคน ในบางครั้งก็มีความท้อใจ หดหู่ใจ และเสียใจกับความล้มเหลวของตนเองเป็นเรื่องธรรมดา ประเด็นสำคัญอยู่ตรงที่ว่า จะก้าวข้ามความรู้สึกชั่วขณะนั้นได้อย่างไร และกลับขึ้นมายืนอีกครั้งอย่างองอาจ หลายคนถอดใจไม่สู้ต่อก็เพราะตัดสินใจในช่วงขณะของความรู้สึกเหล่านี้

การระแวงระวังความรู้สึกถอดใจในบางขณะเช่นนี้ จึงเป็นเรื่องที่นักสู้ทุกคนพึงระวังอยู่เสมอโดยไม่ประมาท การได้รับกำลังใจจากผู้ที่รักและหวังดีในห้วงอารมณ์เช่นนี้ จึงเป็นการสนับสนุนที่สำคัญอย่างยิ่ง

การล้มเป็นเรื่องสำคัญ แต่การกลับมาลุกขึ้นยืนอีกครั้ง ด้วยพลังใจที่เข้มแข็งสำคัญกว่า และการเตรียมพร้อมจิตใจสำหรับก้าวรุดขึ้นนั้น สำคัญที่สุด